

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 1776/10

ע"פ 1819/10

בפני: כבוד השופט א' א' לוי
כבוד השופט י' דנציגר
כבוד השופט נ' הנדל

המערער בע"פ 1776/10: פלוני
המשיב בע"פ 1819/10:

נ ג ד

המשיבה בע"פ 1776/10: מדינת ישראל
המערער בע"פ 1819/10:

ערעור וערעור שכנגד על גזר דינו של בית המשפט המחוזי
מרכז, מיום 21.1.10, בת.פ. 15303-06-09, שניתן על ידי
השופטת רות לורד

תאריך הישיבה: י"ד באייר התש"ע (28.04.10)

בשם המערער: עו"ד מנצור שועאע

בשם המשיבה: עו"ד אילת קדוש

בשם שירות המבחן לנוער: הגב' שלומית מרדר

פסק-דין

השופט א' א' לוי:

בתאריך 10.6.09, סמוך לחצות, הגיעו המשיב וויהאם נאסר, לאחר שלגמו כמות ניכרת של וודקה, לשכונת מגורים בטירה, שם נהגו בפראות וחריקת בלמים ותוך שהם מקללים עוברים ושבים. נאסר ועלא קאסם, בני דודים המתגוררים באותה שכונה, ניסו להרגיע את המשיב וחברו, אך לפתע רצו המשיב וויהאם לעברם והחלו לתקוף אותם, תוך שהמשיב מחזיק בידו סכין יפנית וויהאם אוחז במכשיר חד. כתוצאה מאותה

תקיפה נפצע נאסר קשה – נגרמו לו חתכים ארוכים ועמוקים בפניו וצוארו, אפרכסת אוזן ימין נכרתה, וכן נגרמו לו חתכים בכתף ובירך. לעלא נגרם חתך באוזנו השמאלת.

המשיב הודה בעובדות שיוחסו לו, ובעקבות כך הרשיעו בית המשפט המחוזי בחבלה בכוונה מחמירה, לפי סעיף 329(א)(1) ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977. בהמשך, נדון המשיב ל-20 חודשי מאסר, שתי תקופות של מאסר על-תנאי, והוא חויב לפצות את המתלונן בסכום של 15,000 ש"ח. המשיב משיג בפנינו על חומרת העונש (ע"פ 1776/10), בעוד שהמדינה משיגה על קולתו (ע"פ 1819/10).

המשיב, בעת שהיה נתון להשפעת משקה אלכוהולי, הגיע בשעת לילה מאוחרת עם אחר לשכונת מגורים שלוה, ושעה ארוכה הם הטרידו את מנוחת הכל. אותה עת נשא עמו המשיב סכין, ועניין זה לבדו היה בו כדי לרמז על אשר עלול להתחולל. ואכן, משביקשו המתלוננים להרגיע את המשיב וחברו, הם מצאו את עצמם מותקפים בידי השניים שאחזו בידיהם כלי נשק אשר פגיעתם עלולה להיות גם קטלנית. בסופו של אותו מפגש אלים נותרו שני המתלוננים מתבוססים בדמם, ובמיוחד היה חמור מצבו של נאסר.

בשנים האחרונות, הרבינו להתריע מפני גל האלימות השוטף את החברה בישראל, והדגשנו את הצורך להרתיע את הרבים על ידי ענישה מכבדה. המקרה הנוכחי הוא אחד מגילוייה המכוערים של אותה תופעה חמורה ומסוכנת, שלמרבה הדאבה הסתיימה לא אחת גם בקיפוח חיי אדם. כל אלה חייבו את בית המשפט המחוזי להחמיר עם המשיב, ומשלא עשה זאת לא נותר לנו אלא לדחות את הערעור בע"פ 1776/10, ולאחר שנתנו את דעתנו להלכה לפיה אין בית משפט של ערעור נוהג למצות את הדין עם נאשם, אנו מחליטים לקבל את הערעור בע"פ 1819/10, ולהעמיד את תקופת המאסר בפועל בה ישא המשיב על 36 חודשים. יתר חלקיו של גזר הדין יעמדו בעינם.

ש ו פ ט

השופט י' דנציגר:

1. המערער בע"פ 1776/10 (הוא המשיב בע"פ 1819/10) ערער על גזר דינו של בית המשפט המחוזי מרכז (כבוד השופטת ר' לורך) בו הושתו עליו, לאחר שהודה בעובדות כתב האישום המתוקן, 20 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו, שתי תקופות של מאסר על תנאי ותשלום פיצוי למתלונן.

בא כוחו של המערער, עו"ד שועאע מנצור, הדגיש כי המערער היה קטין בעת ביצוע העבירה וטען – בהסתמך על פסק דיני בע"פ 49/09 מדינת ישראל נ' פלוני (לא פורסם, 8.3.2009) – כי אין מקום לסטות מהמלצות שירות המבחן לפיהן יושתו על המערער מאסר בפועל שיומר לעבודות שירות, מאסר על תנאי, פיצוי למתלוננים וצו מבחן לתקופה של שנה בה יעבור המערער תהליך של אבחון וטיפול.

בדומה לחברי, השופט א' לוי, אף אני סבור כי אין מקום לקבל את הערעור על חומרת העונש מן הטעם הנ"ל. יוזכר, בע"פ 49/09 ציינתי כי בין הגורמים והשיקולים שאותם על בית המשפט לבחון טרם הכרעתו בדבר העונש שיושת על קטין מצויים גילו של העברייין הקטין בעת ביצוע העבירה, סיכויי השיקום של העברייין הקטין וחומרת מעשיו. באותו עניין הדגשתי (תוך הפנייה לע"פ 10715/05 פלוני נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 4.9.2007), פסקה 4) כי "אין דינו של קטין שביצע את העבירה על סף גיל האחריות הפלילית כדינו של קטין אשר חצה את גיל האחריות הפלילית זה מכבר". המערער במקרה דנן ביצע את העבירה החמורה שיוחסה לו בכתב האישום ושכביצועה הוא הודה, בהיותו בן 17 ו-9 חודשים, דהיינו – על סף הבגירות. משכך, אין לתת משקל מיוחד לטענה לפיה היה קטין בעת ביצוע העבירה (השוו: ע"פ 6393/07 פלוני נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 25.9.2007), פסקה 8).

באשר לשיקול סיכויי השיקום, במקרה דנן עולה מתסקיר שירות המבחן כי המערער לא התקבל לשתי המסגרות הטיפוליות אליהן הופנה על ידי שירות המבחן במהלך מעצרו ("יסמין" ו-"אחוה") שכן לא גילה מוטיבציה לשהייה בהן ולקבלת טיפול, הגם שלפי התסקיר "בשיחה האחרונה עמו... הוא פיתח מוטיבציה לטיפול בשירותנו". באת כוח המשיבה, עו"ד איילת קדוש, טענה כי המערער הביע מוכנות להליך השיקום רק טרם גזירת עונשו וסבור אני כי נוכח האמור בתסקיר יש לקבל טענה זו. הואיל וכך, ולמרות שבסופו של יום ניתנה המלצת שירות המבחן כמפורט לעיל, לא

השתכנעתי כי שיקול סיכויי השיקום צריך שיכריע את הכף לכיוון הקלה בעונשו של המערער.

בע"פ 49/09 הדגשתי, כאמור, כי גם חומרת מעשיו של העבריין הקטין צריך שתילקח בחשבון על ידי בית המשפט (תוך הפנייה לע"פ 2502/06 פלוני נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 6.7.206), פסקה 10). במקרה דנן לא ניתן להפחית מחומרת מעשיו של המערער עליהם עמד חברי השופט לוי.

נוכח כל האמור לעיל, אני סבור כי יש מקום להקל בעונשו של המערער.

2. המערערת בע"פ 1819/10 (היא המשיבה בע"פ 1776/10) סבורה כי העונש שהוטל על המשיב אינו עולה בקנה אחד עם חומרת העבירה, נסיבותיה ותוצאותיה.

כשלעצמי, סבור אני כי אין מקום לקבל את ערעור המדינה על קולת העונש. כבוד השופטת ר' לורך שקלה בצורה יסודית ומקיפה את כל השיקולים לחומרה ולמולם את כל השיקולים לקולא והגיעה בגזר הדין לתוצאה המשקללת, לטעמי, בצורה מאוזנת וראויה את כל השיקולים הרלוונטיים.

שיקולי חומרת העבירה והצורך בהרתעת הרבים על ידי ענישה מכבידה – עליהם שם חברי השופט לוי את הדגש בהציעו להעמיד את תקופת המאסר בפועל בה ישא המשיב על 36 חודשים – הגם שאין להקל ראש בחשיבותם במקרים דוגמת המקרה דנן, אינם מצדיקים לדעתי, שעה שמציבים אותם אל מול השיקולים לקולא, את קבלת הערעור.

אשר על כן, לו תישמע דעתי יש לדחות את שני הערעורים גם יחד.

ש ו פ ט

השופט נ' הנדל:

כפי שעולה מתיאור העובדות, המערער – בהיותו בן 17 שנה ו-9 חודשים – השתמש בסכין ככלי משחית פשוטו כמשמעו וגרם נזק חמור למתלוננים, אשר כל חטאם היה שביקשו להרגיע אותו ואת בן דודו. לאחד המתלוננים הוסב נזק חמור במיוחד בדמות חתכים עמוקים וארוכים בשני צדי פניו ובצדו הימני של צווארו וכן כריתה מלאה של אפרכסת אוזנו הימנית. עקב כך איבד המתלונן הכרתו ונותח בבית חולים.

כלל הוא כי ערכאת הערעור איננה נוהגת למצות את חומרת העונש בערעור על גזר הדין. היות המערער קטין מהווה שיקול מסוים לקולא, כך גם באשר להודאתו ולאמור בתסקיר שניתן בעניינו, במובן זה שאלמלא נתונים אלה היה מקום להטיל עליו עונש חמור יותר. ברם, אין להעניק למרכיבים אלה של אישיותו משקל יתר. הדברים נכונים ביתר שאת בתקופה בה נדמה כי "תת-תרבות הסכין" חוגגת כמעט מדי לילה, בלא התגרות וללא מעצורים.

אני מצטרף לדעתו של חברי השופט א' לוי, לפיה יש לקבל את ערעור המדינה באופן בו תקופת המאסר בפועל שהושתה על המערער תעמוד על 36 חודשים, תחת התקופה בת 20 החודשים שנגזרה עליו בערכאה קמא. כן, יש מקום לדחות את הערעור על קולת העונש.

ש ו פ ט

הוחלט אפוא כאמור בחוות דעתו של השופט א' א' לוי.

ניתן היום, כ"א באייר התש"ע (05.05.2010).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט